

Lausunto

8.12.2025

MV/02590/2025

1 (3)

Väylävirasto

Viite tutkimuslupapäätös MV/01466/2025 3.7.2025

Asia IITTI, muinaisjäännösten Niinimäentie, Kivisenaronkalliot ja Kymenrannantie arkeologisten tutkimusten tulokset, VT12 Mankala–Tillola

Maanala Oy teki 13.–17.10.2025 arkeologisia kaivaustutkimuksia litissä kiinteillä muinaisjäännöksillä *Niinimäentie*, muinaisjäännösrekisterin kohdenumero 1000012866, *Kivisenaronkalliot*, mj.rek. 1000012867, ja *Kymenrannantie* mj. rek. 1000013972. Tutkimukset liittyivät valtatie 12:n perusparannushankkeeseen Tillola - Mankala. Tutkimusten tavoitteena oli dokumentoida hankealueella sijaitsevat muinaisjäännöskohteet riittävällä tarkkuudella, jotta alue voidaan vapauttaa maankäytölle.

Museovirasto on saanut käyttöönsä Maanala Oy:n/Hannu Takalan ja Sampsa Perälän laatiman, 14.11.2025 päivätyn tutkimusraportin *Iitti Arkeologinen inventointi Vt 12, Mankala - Tillola ja kaivaus Niinimäentie, Kivisenaronkalliot, Kymenrannantie 2025*.

Kymenrannantien ajoitukseltaan epäselvä röykkiö tutkittiin kokonaisuudessaan, Niinimäentien ja Kivisenaronkallion ensimmäisen maailmasodan aikaiset taistelukaivannot otosmaisesti.

Tutkimusraportissa todetaan, että Kymenrannantien röykkiö osoittautui pienialaiseksi, noin 2,5 x 2 metrin laajuiseksi ja 0,5 metrin korkuiseksi rakennelmaksi. Röykkiön ylin kerros oli vaurioitunut osittain joko metsäkoneiden yliajon seurauksena tai tahallisesta purkamisesta. Röykkiön päältä irronneita kiviä erottui muutaman metrin matkalla röykkiön itäpuolelta peruskallion päältä.

Röykkiössä ei havaittu minkäänlaisia sisäisiä rakenteita. Kivikertoja oli 2–4 siten, että ylimpien välissä oli pinnalta valunutta kariketta. Alimpien kivien väleissä maata ei enää ollut. Pohjalla peruskallion päällä oli ohut palaneen maan kerros. Röykkiön pohjalta löytyi yksi pienikokoinen harmaasta piistä oleva iskos, joka voi olla peräisin lukkopiin iskennästä tai muun esineen valmistamisesta. Iskosta ei ole mahdollista ajoittaa tarkemmin.

Kivisenaronkalioiden ja Niinimäentien taistelukaivannot on kaivettu kiviseen maastoon lapioimalla kivien välistä hienoa hiekkaa länteen päin suunnatuksi valliksi. Vallin täyttöhiekan alta sekä taistelukaivantojen pohjalta pintaturpeen alta löytyi ohut

palaneen maan kerros. Tämän havainnon perusteella paikalla on ollut joko tarkoituksellinen kulotus tai tahaton metsäpalo ennen kuin taistelukaivantaja on alettu kaivaa.

Kivisenaronkallioiden kaikkein kookkaimman länteen suunnatun maavallin juuresta tuli esiin kapea irtokivistä tarkoituksella kasattu vyömäinen rakenne hiekkavallin ja alkuperäisen maanpinnan rajalta.

Kaivannot ajoittuvat ensimmäiseen maailmansotaan, mutta yhtään aikakauden irtolöytöä ei taistelukaivannoista löytynyt – sen sijaan molemmista löytyi 1950–1970-luvuille ajoitettavia hylsyjä.

MUSEOVIRASTON KANTA

Museovirasto pitää tehtyjä arkeologisia tutkimuksia riittävinä. Valtatie12:n perusparannuksen hankealueella sijaitseva muinaisjäännös *Niinimäentie*, muinaisjäännösrekisterin kohdenumero 1000012866 ja hankealueella sijaitsevat osat muinaisjäännöksistä *Kivisenaronkalliot*, mj.rek. 1000012867, ja *Kymenrannantie* mj.rek. 1000013972 eivät ole enää muinaismuistolain (295/1963) perusteella rauhoitettuja ja alueen rakentaminen voidaan toteuttaa tiesuunnitelman mukaisesti.

Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo ottaa erikseen kantaa hankkeeseen liittyneen arkeologisen inventoinnin tuloksiin.

Yli-intendentti

Miikka Kumpulainen

Intendentti

Helena Ranta

Liitteet

-

Jakelu

Väylävirasto

Tiedoksi

Lahden kaupunki/Lahden kaupunginmuseo/Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo
Väylävirasto/Juha-Pekka Hämäläinen

Asiakirjan sähköinen allekirjoitus
Elektronisk underskrift av document
Electronic signature of a document

Asia / Sak / Case

MV/02590/2025

**IITTI, muinaisjäännösten Niinimäentie, Kivisenaronkalliot ja
Kymenrannantie arkeologisten tutkimusten tulokset**

Asiakirja / Dokument / Document

MV/02590/2025-1

**IITTI, muinaisjäännösten Niinimäentie, Kivisenaronkalliot ja
Kymenrannantie arkeologisten tutkimusten tulokset, VT12
Mankala–Tillola**